

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hallituksen vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2019

Kuntalain 121 § 5 momentin mukaan hallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Tarkastuslautakunta pyytää, että kuntayhtymän hallitus antaa lausunnon arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin siten, että se saatetaan tiedoksi valtuustolle lokakuun kokouksessa.

Erityisesti hallitusta on pyydetty kiinnittämään huomiota seuraaviin tarkastuslautakunnan esille nostamiin asioihin, joiden alle on koottu vastineet myös yksilöityjen suositusten osalta:

- Kuinka taloussuunnitelman toiminnan ja talouden tavoitteet ja mittarit saadaan nykyistä selvemmin mittaamaan strategisten tavoitteiden toteutumista?

Toimintajärjestelmän kehittämiseksi on sovittu strategisten mittareiden kehityksestä osana uusittua prosessikuvausta, jossa käyttöön otetaan uusi järjestelmä (IMS). Työ on käynnissä ja sisältää mittarien luomisen. Hyödynnetään Terveiden ja Hyvinvoinnin laitoksen kansallisten laaturekisterien kehitystyötä, potilasturvallisuuden raportointia ja asiakastytyväisyysmittauksia mm. NPS (Net Promoter Score). Tutkimuksen ja opetuksen tuloksellisuuden mittausta kehitetään yhdessä yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa.

Strategian toimeenpanon osalta on yksilöity strategiset hankkeet, joiden läpivienti on osa KYSin brändiuudistustyötä. Toimintajärjestelmän päivittytyö toteutetaan vuosina 2020-2021.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa käsitellään kuntayhtymän taloutta kattavasti ja oikein. Arviointikertomuksessa todetaan asianmukaisesti, että COVID19 – epidemian takia vuoden 2020 merkittävin taloudellinen tavoite, ylijäämä 11,3 M€, ei tule toteutumaan. Lisäksi todetaan, että 16 M€:n alijäämien kattamisen aikataulu on vuoden 2020 loppuun mennessä. Edellä mainitun johdosta kuntayhtymän valtuusto päätti kesäkuussa 2020, että alijäämät katetaan perussopimuksen 24 §:n mukaisella lisäkannolla vuonna 2020.

Hoitoon pääsy on huonontunut vuoden 2018 loppuun verrattuna kaikkien mittareiden osalta eikä saavuttanut talousarvioon kirjattuja tavoitteita. Tämä liittyy pääasiassa tarkastuslautakunnan raportissakin mainittuihin seikkoihin: YT-neuvottelujen seurauksena lisääntyneisiin poissaoloihin ja kirjaamiskäytännön muutoksiin, mutta myös tiettyjen erikoisalojen – erityisesti käsikirurgian ja silmäsairauksien – lääkärivajeseen. Lähetteen käsittelyn osalta päästiin lain vaatimukset täyttävään toimintaan heti jo vuoden 2019 lopussa – esitetyt luvut tältä osin heijastavat koko vuoden kertymää. Leikkausprosesseja on myös kehitetty yhä enemmän polikliinisen toiminnan suuntaan hoidon saatavuuden parantamiseksi.

Leikkaussalien käyttöaste laski hieman edellisvuodesta eikä täyttänyt sille taloussuunnitelussa asetettua tavoitetta. Päinvastoin kuin tarkastuslautakunnan raportissa todetaan, tämä ei kuitenkaan ole syynä kirurgisen hoidon jonoutumiseen. Kuten raportissa tode-

taan, on leikkausten määrä jonkin verran lisääntynyt. Tämän lisäksi pienkirurgiaa on siirretty leikkaussaleista polikliiniseksi toiminnaksi merkittävässä määrin ja nämä polikliiniset toimenpiteet eivät kirjaudu leikkausten kokonaismäärään.

Leikkaussalien käyttöaste ei myöskään kovin hyvin kuvaa leikkaustoiminnan tehokkuutta: KYSissä on esimerkiksi neuro- ja sydänkirurgian leikkausyksikössä otettu laajasti käyttöön ns vaihtosalikäytäntö. Siinä potilas valmistellaan tyhjiällä olevassa leikkaussalissa valmiiksi leikkausta varten ja leikkaava lääkäri pääsee siirtymään nopeammin uuden toimenpiteen pariin. Tämä lisää tehokkuutta leikkaavan henkilökunnan kannalta katsottuna. Tämän toimintamallin on mahdollistanut mm. sydänkirurgian laskeva määrä.

Sairauspoissaolot toteutuivat vuonna 2019 arvioitua suurempina. Terveysperusteiset poissaolot kasvoivat 3 629 päivää verrattuna vuoteen 2018. Poissaolojen syissä psyykkisten sairauksien määrä kasvoi reilusti edellisvuoteen verrattuna. Työterveyshuoltoyh-teistyötä on tehostettu usein eri keinoin vuoden 2020 aikana ja sairauspoissaolojen kasvu on saatu taittumaan (-7,6% ajankohdalla 6/2020 verrattuna 6/2019). Työhyvinvointia parantavina toimenpiteinä jatketaan myös esimiesten koulutuksia ja osatyökykyisten työntekijöiden työurien jatkamista työkokeilujen ja uudelleen sijoittamisten myötä. Näillä toimenpiteillä pienennetään myös työkyvyttömyyseläkkeistä ja kuntoutustuista aiheutuvia maksuja.

- Miten YHESSÄ hanketta edistetään ja miten perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välistä integraatiota edistetään?

YHESSÄ-hankkeen osana on kehitetty yhteistyötä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä mm. hoitoketjuja suunnitteleamalla ja tehostamalla. Tämä kehittämistyö on pääasiassa tällä hetkellä perusterveydenhuollon yksikön vastuulla. Sairaalassa on otettu käyttöön useilla erikoisaloilla perusterveydenhuoltoon jalkautuvien erikoislääkärien palveluita. Nämä perustuvat terveyskeskuksen ja KYSin väliseen kumppanuussopimukseen, johon sisältyy vastaanotto toiminnan lisäksi lähes aina myös konsultaatio- ja koulutusvelvoitteita. Näitä sopimuksia on tehty mm. kardiologia, silmänsairauksien, korvanä-kurkkutautien, ortopedian, sisätautien ja nefrologian erikoisaloilla. Jalkautuvat toiminnot ovat ohjanneet toimintaa enemmän perusterveydenhuollon palveluiden piiriin ja säästävät mm. potilaiden matkakustannuksia. KYSin sisäisissä toiminnoissa on mm. lean-menetelmiä käyttöönottamalla kehitetty toimintaa.

Jatkossa YHESSÄ-hankkeen tavoitteista hoitopolkujen kehittäminen on Perusterveydenhuollon yksikön ja PoSoTe20 –hankkeen keskeisiä tehtäviä. KYS pyrkii tukemaan terveyskeskusten toimintaa jatkossakin tarjoamalla sujuvia konsultaatiopalveluita ja ole-malla aktiivisesti mukana hoitoketjutyössä.

Vuonna 2020 on alkanut valtion hankerahoituksen tuella kehitystyö tulevaisuuden sote-keskusten ja niihin liittyvien rakenteellisten ratkaisujen edistämiseksi. Työ etenee maa-kunnan tasoisesti. YHESSÄ-hanke koordinoituu läheisesti hankkeeseen ja sen tavoittei-siin.

- Miten varmistetaan, että Kuopiossa on myös jatkossa yliopistollinen sairaala?

Tieteellisen tutkimuksen toimenpideohjelmalla vahvistetaan tieteellisen tutkimuksen asemaa organisaation kaikilla tasoilla, tiivistetään yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston kanssa, haetaan uusia rahoitusmahdollisuuksia, luodaan tutkijan urapolku ja tutkimushoitajan urapolut ja kehitetään tutkimuksen tukipalveluita.

Mahdollistetaan kliinisen tutkimuksen tekeminen kliinisen työn ohessa, jotta sairaalan työntekijöiden tieteellinen pätevyys ylläpidetään ja yliopistosairaalan viranhaltijoilta vaadittavalla tasolla. Kehitetään tietoaltaan kliinisten tietovarantojen hyödyntämistä tutkimuksessa.

KYS kantaa vastuunsa asetusten edellyttämistä tehtävistä koordinoita ja yhteensovittaa ervan palvelujen järjestämistä. Osallistutaan aktiivisesti mm. Itäisen Syöpäkeskuksen, Neurokeskuksen ja Biopankin toimintojen ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Huolehditaan korkeatasoisesta opetuksesta ja sen kehittämisestä ml. erikoislääkärikoulutuksen uudistaminen, esimerkkinä koulutusvastuulääkäritoiminta ja koulutuksen urapolut. Perusopetuksen jatkuva kehittäminen yhteistyössä yliopiston kanssa, josta esimerkkinä moniammatillinen SOKK-hanke. Opetuksen jatkuva systemaattinen arviointi ja vertaisarviointi ja alueellinen yhteistyö.

AMK-opetusta on kehitetty useita vuosia kansallisesti, ERVAN ja alueen yhteistyönä verkostoissa. Hoitotyön opetustoiminnassa on koulutettu ohjaajia systemaattisesti, siellä on opetustoiminnalle laatuvaatimukset/kriteerit, kansalliset arviointikäytännöt ja vertailut sekä kansalliset, ERVAN ja alueelliset säännöllisesti kokoontuvat verkostot. Opetustoiminnassa käytetään myös erilaisia suosituksia ja toimitaan niiden mukaisesti. Opiskelijat suorittavat myös laajan perehdytysohjelman. Kansallisella tasolla olemme opetustoiminnan arvioinneissa yksi parhaimmista. Alue kehittyä koko ajan.

Hoito- ja terveystieteelliselle tutkimukselle on juuri laadittu toiminta-ohjelma sisältäen uudet tavoitteet ja kuvattu toiminnallinen tuki yhteistyössä yliopiston kanssa. Toimintaohjelma perustuu kansainväliseen, kansalliseen sekä yliopiston ja KYSin tavoitteisiin ja kohteisiin. Ohjelmassa edellä kuvatuista tavoitteista ja kohteista on laadittu hoito- ja terveystieteelliselle tutkimukselle sopivat kohdealueet, jotka ohjaavat tutkimustoimintaa. Toimintaohjelmassa on kuvattu myös em. tutkimukselle annettava tukitoiminta sekä tutkimusta kehittävän kulttuurin tavoitteet. Ohjelmassa kuvataan lisäksi toimijoiden erilaiset vastuut. Lisäksi hoitotieteen professorit osallistuvat osaltaan KYSin laajemman tutkimustoiminnan kehittämiseen.

- Tarkastuslautakunta katsoo, että sisäisen tarkastajan rekrytointi on ensiarvoisen tärkeää

Rekrytointi on käynnissä ja virka on tarkoitus täyttää 1.1.2021 alkaen.